

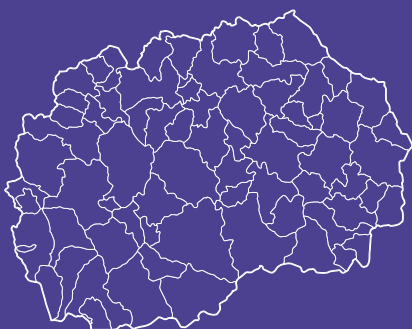
ЗЕЛС
ZELS

ГЛАСИЛО

NEWSLETTER

ЗАЕДНИЦА
НА ЕДИНИЦИТЕ
НА ЛОКАЛНАТА
САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА
ЗЕЛС

ASSOCIATION
OF THE UNITS
OF LOCAL
SELF-GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC
OF MACEDONIA
ZELS



СЕПТЕМВРИ 2018
SEPTEMBER 2018



Претставници од македонските и од европските локални власти дискутираа за предизвиците на фискалната децентрализација

The representatives of the Macedonian and European local authorities discussed about the challenges of the fiscal decentralization



Изнесени приоритетите за подобрување на работењето на општинските совети

Presented the priorities for improving municipal councils' operation



www.zels.org.mk



Почитувани,

Собранието на Република Македонија, на 3 септември, 2018 година, на 58 седница, го усвои предлогот на Закон за дополнување на Законот за превоз во патниот сообраќај, со кој се врши уредување на начинот на остварување на правото на бесплатен превоз на учениците од основните и од средните училишта, во рамките на општинскиот и меѓу-општинскиот линиски превоз. Станува збор за иницијатива што ја покренала ЗЕЛС, за решавање на предизвиците со кои се соочуваат локалните власти во делот на превозот на учениците, каде голем број на општини имаат наталожено огромни долгови. Се очекува со измените, учениците да се возат по реални цени, а не како што се случуваше во изминатиот период, цената за превоз по ученик да биде дури и десеткратно повисока од реалната.

На 11 септември, 2018 година, во Скопје се одржа петнаесеттиот состанок на Заедничкиот консултативен комитет меѓу Република Македонија и Комитетот на регионите на Европската Унија (ЗКК) на кој учествуваа градоначалници и советници од нашата земја и од земјите членки на Унијата, кои се делегати на ова тело, а свои обраќања имаа и министри и претставници на меѓународни институции и делегации. „Фискална децентрализација и политика на локални давачки“, беше темата на вториот дел од состанокот на ЗКК, каде ставовите на ЗЕЛС, во насока на обезбедување на поголема финансиска независност на локалната власт, ги изнесе градоначалникот на Општина Велес, Аце Коцевски.

Во рамките на Проектот „Зајакнување на општинските совети“ во септември, средба одржаа и претседателите на општинските совети, кои во името на Комитетот на советите при ЗЕЛС, ги поздрави претседателот на ова тело, Томе Солев. Присутните беа информирани за целите и активностите на проектот, беа запознаени и со новиот повик за избор на дополнителни 9 општини за директна поддршка, при што беа информирани дека сите 1347 советници во земјата ќе имаат пристап до Електронската платформа за учење: lms.opstinskisovet.mk, преку која може да ги надградуваат своите знаења во спроведувањето на обврските во општинските совети.

Во текот на август и септември беа реализирани и други активности на ЗЕЛС меѓу кои работилницата на комуналните инспектори од општините што ЗЕЛС ја организираше во соработка со Државниот комунален инспекторат. На крајот од месец август средба одржаа и работната група на Мрежата на човечки ресурси која работи на изготвување на правилници за ТППЕ и пожарникарите, кои може да послужат како модели за останатите општини кои сеуште не ја реализирале оваа законска обврска. И мрежата на лицата за односи со јавноста при ЗЕЛС, организираше работилница на тема „Активна транспарентност на општината“. Од 26 до 28 септември, во просториите на ЗЕЛС беа реализирани почетни обуки на пријавените кандидати од општините за полагање на испит за стекнување со овластување за водење постапка за отуѓување и давање под закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија.

За овие и други информации подетално може да се запознаете во овој број на Гласилото на ЗЕЛС

Со почит,

Душица Перишиќ

Извршен директор на ЗЕЛС

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

тел. +389 (0) 2 30 99 033, факс: +389 (0) 2 30 61 994

ул. Копенхагенска бр. 5, п.фах 32,
1000 Скопје, Република Македонија

Извршен директор на ЗЕЛС:

Душица Перишиќ

Заменик извршен директор на ЗЕЛС:

Ардита Дема-Мехмети

Подготвила:

Весна Арсовска-Динковска

Превод: Арта Абазии, Валентина Трајко

Лекторирал: Момент мал ДООЕЛ, Скопје

Дизајн и подготовка: ПОИНТЕР ДОО Скопје

Печатење: Чокولوграфија ДООЕЛ Скопје

Dear readers,

On the 58th session, held on September 3rd, 2018, the Assembly of the Republic of Macedonia adopted the proposal of the Law Amending the Law on Road Transport, which regulates the implementation manner of the right for free transport of the students from the primary and secondary schools, within the municipal and inter-municipal line transport. This initiative was launched by ZELS to address the challenges faced by the local authorities in the implementation of the competences in education, especially in the part of student transport, where a great number of municipalities have settled huge debts. It is expected that with the amendments, the students will be transported with real prices, not as it was in the past period when the cost per student was even ten times higher than the real one.

On September 11th, 2018, was organized the fifteenth meeting of the Joint Consultative Committee between the Republic of Macedonia and the Committee of the Regions of the European Union (JCC), which took place in Skopje and at the same attended mayors and advisers from our country and from the member states of the European Union, who are delegates of this body. At the meeting addressed ministers and representatives of international institutions and delegations. „Fiscal Decentralization and Local Tax Policy“ was the topic of the second part of the JCCs meeting, where the Mayor of the Municipality of Veles, Ace Kocovski presented the positions of ZELS aimed at providing greater financial independence to the local government.

In the framework of the project „Strengthening municipal councils“ in September was held a meeting with the presidents of the municipal councils. On behalf of the ZELS Committee of the Councils, the participants were welcomed by the president of this body, Tome Solev. They got informed about the project goals and activities, as well as the new call for selecting additional nine municipalities which will gain direct support. The attendees were informed that every councilor, respectively a total of 1347 councilors in the country will have access to the Electronic Learning Platform: lms.opstinskisovet.mk. Through the platform they can upgrade their knowledge about the implementation of the obligations in the municipal councils.

During August and September, ZELS realized many other activities, among which was the workshop of the communal municipal inspectors. It was organized by ZELS in cooperation with the State Communal Inspectorate. At the end of August, the working group of the Human Resources Network had a session, at which was discussed the preparation of the Rulebooks for TFFUs and firefighters, which can serve as models for other municipalities which have not yet implemented this legal obligation. The ZELS Network for public relations also organized a workshop on topic „Active transparency of the municipality“. From September 26th to 28th, in the premises of ZELS, was organized an initial training for the municipal applicants for taking the exam for acquiring authorization for conducting a procedure for alienation and leasing of construction land owned by the Republic of Macedonia.

You may read further regarding the aforementioned pieces of information and other in the content of this Newsletter of ZELS.

Yours sincerely,

Dusica Perisic

Executive Director of ZELS

ASSOCIATION OF THE UNITS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA

tel. +389 (0)2 30 99 033, fax: +389 (0)2 30 61 994

St. Kopenhagenska, No. 5, P.O. Box 32,
1000 Skopje, Republic of Macedonia

Executive Director of ZELS:

Dusica Perisic

Deputy Executive Director of ZELS:

Ardita Dema-Mehmeti

Prepared by:

Vesna Arsovska-Dinkovska

Translated by: Arta Abazi, Valentina Trajko

Proofread by: Moment mal, Skopje

Design and Preparation: POINTER LLC Skopje

Print: Chokolografija, Skopje



СО ЗАКОНСКИ ИЗМЕНИ ДО ПОГОЛЕМА ЕФИКАСНОСТ- ПРЕДЛАГААТ КОМУНАЛНИТЕ ИНСПЕКТОРИ

„Надлежности на комунална инспекција на локално ниво“ беше темата на обуката, што ја организираше ЗЕЛС за комуналните инспектори и претставници од општинската администрација, што се одржа на 16 август 2018 година, во просториите на ЗЕЛС тренинг центарот. Претставниците од локалната власт беа поделени во две групи. Првата група ја следеше обуката во периодот од 9.00 до 13.00 часот, а втората од 13.00 до 16.00 часот. Присутните имаа можност да ги изнесат предизвиците со кои се соочуваат при спроведувањето на законските прописи, да разменат искуства со своите колеги за начинот на спроведувањето на постапките и да изнесат одредени предлози во насока на иницирање на законски измени за обезбедување на поголема ефикасност во работењето. За спроведување на оваа обука, ЗЕЛС во соработка со Државниот комунален инспекторат обезбеди професионален тим, кој одговараше на сите поставени прашања од присутните. Обуката беше организирана на барање на општините, а во согласност со активностите поврзани со јакнење на капацитите на општинската администрација и годишната Програма за обуки на ЗЕЛС.

Конфузија во прочистените законски текстови

Присутните посочија на предизвиците со кои се соочуваат при имплементирањето на законските одредбите од каде произлегуваат надлежностите на комуналните инспектори, односно дискутираа за одредени одредби од Законот за комунални дејности, Законот за јавна чистота, Законот за урбано зеленило, Законот за инспекциски надзор, Законот за прекршоците, Закон за општа управна постапка и други. Беа потенцирани нејаснотиите што се создаваат поради големиот број проусти забеле-

LEGAL AMENDMENTS LEAD TO GREATER EFFICIENCY – PROPOSAL OF THE MUNICIPAL INSPECTORS

On August 16th, 2018, in the premises of the ZELS Training Center was organized training for the communal inspectors and representatives of the municipal administration on topic “The competences of the communal inspection at local level”. The representatives of the local government were divided in two groups. The first group followed the training from 9:00 to 13:00, while the second one from 13:00 to 16:00. The attendees had opportunity to ask questions related to the challenges they face with the implementation of the legal regulations, exchange experiences with their colleagues regarding the implementation manner of the procedures, make certain proposals to initiate legal amendments in order to ensure greater efficiency in the implementation of the competencies in this area. For successful organization of such training, ZELS in cooperation with the State Communal Inspectorate provided a professional team, which answered to all questions asked by the participants. This training was organized by ZELS, as it was requested by the municipalities, in accordance with the activities related to strengthen the capacities of the municipal administration and the annual Training Program of ZELS.

Confusion in the editions of the legal texts

The attendees pointed out the challenges they face in implementing the legal provisions related to the competences of the communal inspectors, respectively they discussed certain provisions of the Law on Communal Activities, Law on Public Hygiene, Law on urban greenery, Law on Inspective Supervision, Law on Misdemeanors, Law on General Administrative Procedure and others. The participants highlighted the main misunderstandings created due to the large number of mistakes detected in the current edited





жани во пречистените текстови на дел од овие закони, како и недонесувањето на одредени правилници. Исто така се говореше и за нереалната висина на одредени казни. Сложените постапки на инспекцискиот надзор од кои произлегуваат и високи трошоци за општината, особено при спроведувањето на акции каде е потребна асистенција од полицијата и соработка со други инспекциски служби, беше дел од дискусиите на инспекторите. Тие укажаа и на недоволниот број на инспектори во одредени општини, поради што добиваат овластувања за повеќе области, но посочија дека има и општини, во кои воопшто нема комунални инспектори. Од друга страна, инспекторите кои „покриваат“ многу области не можат да ги следат честите законски промени и настануваат одредени пропусти, а има и новопоставени инспектори кои имаат потреба од дополнителни обуки за квалитетно спроведување на своите обврски.

На работилницата беше посочено дека инспекторите речиси секојдневно се изложени на ризици, а при тоа немаат никаква заштита, па иницираа да се реafirмираат одамна покренатите барања за проценка на ризик на нивните работни места и воведување на бенифициран стаж. Стана збор и за недостаток на основни услови за извршување на обврските, меѓу кои и необезбедено возило за излегување на поодалечени терени. Инспекторите укажаа и на постоење на одредени притисоци и влијанија при работењето, особено при постапки за јавните претпријатија, чии основачи се општините, но и во други случаи, при што како едно од решенијата за надминување на ваквите состојби, беше предложена можноста за заедничко спроведување на инспекциски надзор од

texts of many of these laws, as well as the non-adoption of certain rulebooks. It was also discussed about the unrealistic amount of certain penalties. The complex inspection procedures, which cost too much for the municipality, particularly in the implementation of actions which need police assistance and cooperation with other inspection services was part of the inspectors' discussions. They also pointed out the insufficient number of inspectors in certain municipalities, because gain authorizations for several areas, but they also highlighted that many municipalities don't have communal inspectors at all. On the other hand, the inspectors who "cover" many areas can not follow the frequent legal amendments, there so they make certain omissions. Meanwhile the newly employed inspectors need additional training for quality implementation of their obligations.

At the workshop was emphasized that inspectors are almost daily exposed to risks, without any protection at all, therefore they initiated reaffirmation of the long-raised requirements for risk assessment at their workplaces and the introduction of beneficial experience. They also discussed about the lack of basic conditions for the implementation of their obligations, including here an unsecured vehicle for reaching distant terrains. The inspectors also pointed out the existence of certain pressures and impacts in their operation, especially in the procedures for public enterprises, whose founders are the municipalities, but also many other cases. Regarding this issue was proposed solution for overcoming these conditions, namely was proposed the possibility of joint implementation of the inspection supervision from different municipalities, or the inspection service from one

различни општини, или инспекции од една општина да вршат надзор на друга. Беше потенцирана потребата за воведување на механизми во услови на лажни пријави од граѓаните, кога беспотребно се губи и времето на инспекторот, но се трошат и средства од општината.

Актуелен проблем –кучињата скитници

Стана збор и за одредени конкретни постапки, на пример при справување со хаварисаните возила, каде општината нема чуварска служба и простор за одлагање на возилата. Слична е состојбата и со заплenuвање на средства и на урбана опрема, па дури и за чување на стока (домажни животни) во урбани средини. Стана збор и за депониите, за гробиштата, за градежниот шут, домашните миленичиња, жалбите од граѓани за бучавата и слично. Како актуелен проблем во речиси сите општини, беа посочени кучињата скитници. Дел од општините ги преземаат сите потребни законски мерки на нивно заловување, третирање, вакцинирање, чување во стационар и повторно пуштање во истата средина. Но, при тоа беше истакнато дека се соочуваат со нефер постапки од општини, кои со камиони ги истовараат своите кучињата на територија на друга општина, која треба да направи нови трошоци за да се справи со новопојавените кучиња бездомници.

Поголема независност на инспекторите- услов за ефикасен инспекциски надзор

Беше посочено дека ова е првата средба на комуналните инспектори и дека во иднина е потребно да се организираат и други вакви меѓусебни среќавања, но и средби со претставници од Советот на инспектори и со Управниот инспекторат. Нагласена беше потребата од иницирање на одредени законски измени, со цел инспекторите да добијат поголеми овластувања, за да се постигнат и поголеми ефекти во справување со комуналните предизвици на локалната власт. Особено беше потенцирана потребата за подобрување на статусот на инспекторите, обезбедување на нивна поголема независност или самостојност, па дури и воведување на доживотен избор на инспекторите, за да се отстранат можностите за било какви влијанија, при извршувањето на утврдените обврски и да се обезбеди ефикасен инспекциски надзор.

municipality to supervise another inspection service. At the end was highlighted the need for introducing mechanisms in conditions of false reports from the citizens, when needlessly the inspector wastes his time and the municipality spends the funds.

A current problem - stray dogs

At the meeting also were discussed certain specific procedures, for example when dealing with wrecked vehicles because the municipality does not have a guard service and space for disposing vehicles. Similar is the situation with the seizure of funds and urban equipment, even the storage of goods (domestic animals) in urban areas. It was also discussed about the landfills, cemeteries, construction rubble, pets, complaints from citizens for noise and others. As the most current problem in almost all municipalities were emphasized the stray dogs. Some of the municipalities already undertake all necessary legal measures for their capture, treatment, vaccination, keeping them in animal shelter and re-releasing them in the same environment. However, it was pointed out that they face with unfair procedures from the municipalities which release their dogs on the territory of another municipality with trucks. Therefore, the other municipality needs to make new expenses for dealing with the released stray dogs.

Greater independence for inspectors - condition for effective inspection supervision

It was pointed out that this is the first meeting of the communal inspectors and in the near future it will be necessary to organize similar meetings, as well as meetings with the representatives of the Council of Inspectors and the Administrative Inspectorate. It was emphasized the need to initiate certain legislative amendments that will allow the inspectors to obtain greater authorizations in order to achieve greater effects in dealing with the local communal challenges of the local government. Particular emphasis was put on the need to improve the inspectors' status, thus ensuring greater independence or autonomy and even introducing lifelong selection of inspectors in order to eliminate the opportunities for any impacts in the implementation of the determined obligations, as well as to ensure efficient inspection supervision.

АКТИВНОСТИ ЗА ИЗРАБОТКА НА УНИФИЦИРАНИ МОДЕЛИ НА ПРАВИЛНИЦИ ЗА ПОЖАРНИКАРИТЕ

На 30 август 2018 година, во просториите на ЗЕЛС тренинг центарот се состана работна група, составена од членови на Мрежата за човечки ресурси при ЗЕЛС, кои се претставници од општините, кои на својата територија имаат ТПП единици. Целта на оваа работна група беше да изработи: „Правилник за критериуми за селекција на кандидатите за вработување во ТППЕ“; „Правилник за плати, надоместоци на плати и други примања на вработените професионални пожарникари“ и „Правилник за постапката за управување со ефектот на вработените во ТППЕ, следење, оценување и предлагање на мерки за

ACTIVITIES FOR DEVELOPING UNIFIED MODEL REGULATIONS FOR FIREFIGHTERS

On August 30th, 2018, in the premises of ZELS Training Center was held a meeting of the working group, composed of members of the Human Resources Network of ZELS, who are representatives of the municipalities that have TFF units in their territory. The aim of this working group was to prepare "Rulebook on the criteria for selecting candidates to be employed in the TFFUs", "Rulebook on salaries, compensation of salaries and other incomes of the employed professional firefighters" and "Rulebook on the procedure for managing the employees' effect in TFFUs, monitoring, evaluating and proposing measures for work improvement". These rulebooks, which in ac-



подобрување во работата“. Овие правилници, што во согласност со закон ги донесува градоначалникот, треба да содржат мерки со кои попрецизно ќе се уредат значајни прашања од работењето на ТППЕ, а кои се поврзани со вработување на квалитетен кадар во овие служби, надградба на нивните знаења и квалитетно оценување и утврдувањето на висината на платите и надоместоците. Дел од општините кои веќе имаат изработено вакви правилници, меѓу кои се општините: Крива Паланка, Кратово и Пробиштип ги доставија овие документи до ЗЕЛС, со цел преку дискусија и стручни коментари на присутните, истите да бидат допрецизирани и надградени. На тој начин, тие ќе послужат и како унифицирани модели при регулирањето на овие прашања, што може да ги користат сите општини, и оние кои се уште не донеле вакви документи и оние кои сакаат да ги надградат веќе донесените. При тоа беше истакнато дека општините кои се уште немаат изготвено вакви документи, треба што поскоро да пристапат кон нивна изработка.

Присутните дадоа одредени забелешки за надградување на понудените правилници и се договорија за нивно натамошно дополнување по електронски пат, од страна и на членовите на работната група кои не успеаја да дојдат на овој состанок, но и од останатите членови на Мрежата за човечки ресурси. Беше договорено следниот состанок на Мрежата да биде дополнително закажан.

cordance with the law are adopted by the mayor, should contain measures that will regulate more precisely important issues from the TFFUs performance. They are related to the employment of quality staff in these services, upgrading their knowledge and quality assessment, as well as determining the amount of salaries and compensations. Some of the municipalities with already drafted rulebooks, as the municipality of Kriva Palanka, Kratovo and Probistip, have submitted these documents to ZELS in order the same to be precisely defined and upgraded through discussion and expert comments. In that way, they will serve as unified models for regulating these issues and at the same time can be used by all municipalities, including here the municipalities that have not yet adopted such documents and the municipalities which want to upgrade the already adopted documents. It was pointed out that municipalities, which have not yet prepared such documents, should approach them as soon as possible.

The attendees gave particular remarks for upgrading the draft - rulebooks and agreed on their further supplementation by electronic means and by the members of the working group, who didn't attend this meeting, but as well as the other members of the Human Resources Network. It was agreed the next meeting of the network to be additionally scheduled.

УСВОЕНА ИНИЦИЈАТИВАТА ЗА ЗАКОНСКИ ИЗМЕНИ ЗА ПРЕВОЗ ВО ПАТНИОТ СООБРАЌАЈ – ОСНОВ ЗА НАДМИНУВАЊЕ НА ДЕЛ ОД ФИНАНСИСКИТЕ ПРЕДИЗВИЦИ НА ОПШТИНИТЕ ВО ОБРАЗОВАНИЕТО

Собранието на Република Македонија на 3 септември 2018 година, на 58 седница, го усвои предлогот на Закон за дополнување на Законот за превоз во патниот сообраќај, со кој се врши уредување на начинот на остварување на правото на бесплатен превоз на учениците од основните и од средните училишта, во рамките на општинскиот и меѓуопштинскиот линиски превоз. Станува збор за иницијатива што ја покренала ЗЕЛС, за решавање на предизвиците со кои се соочуваат локалните власти, при спроведувањето на надлежностите во образованието, а пред сè во делот на превозот на учениците, каде голем број на општини имаат наталожено огромни долгови. Со усвоените дополнувања во Законот за превоз во патниот сообраќај се направија две измени:

Првата измена се однесува на член 22, каде се додава нов член 22-б, кој гласи „ бесплатен превоз на ученици, утвр-

THE ADOPTED INITIATIVE FOR LEGAL AMENDMENTS FOR ROAD TRANSPORT - A BASIS FOR OVERCOMING THE FINANCIAL CHALLENGES OF MUNICIPALITIES IN THE AREA OF EDUCATION

On the 58th session, held on September 3rd, 2018, the Assembly of the Republic of Macedonia adopted the proposal of the Law Amending the Law on Road Transport, which regulates the implementation manner of the right for free transport of the students from the primary and secondary schools, within the municipal and inter-municipal line transport. This initiative was launched by ZELS to address the challenges faced by the local authorities in the implementation of the competences in education, especially in the part of student transport, where a great number of municipalities have settled huge debts. With the adopted amendments of the Law on Road Transport were made the following two changes:

The first amendment refers to Article 22, where is added a new Article 22-b and reads “free students transport, determined by the Law for primary and secondary education, in

ден со Закон за основното и со Закон за средното образование, на подрачјата на општините, каде има утврдено возен ред, се врши од страна на носителите на дозвола за општински линиски превоз, по цени и на начин утврдени од Советот на општината и Советот на Град Скопје”.

Втората измена се однесува на додавање на нов член 27-б, кој гласи „ бесплатен превоз на ученици, утврден со Закон за основното и со Закон за средното образование, на подрачјата на две или повеќе општини, каде има утврден возен ред, во рамки на меѓуопштинскиот линиски превоз, се врши од страна на носителите на дозвола за меѓуопштински линиски превоз, по цени утврдени од превозниците, кои не можат да бидат повисоки од цените за останатите патници.”

Со овие измени се очекува во општините, кои имаат организиран линиски превоз, како и онаму каде се врши меѓуопштински линиски превоз од страна на носители на дозволи, да се обезбеди учениците од основните и од средните училишта да се возат по реални цени, а не како што се случуваше во изминатиот период, цената за превоз по ученик да биде дури и десеткратно повисока од реалната.

ЗЕЛС во континуитет изминатите години доставуваше иницијативи до МОН и другите надлежни институции, за превземање на активности со кои ќе се надминат огромните финансиски долгови, што локалните власти ги наталожија во делот на спроведување на законските обврски во образованието, а пред се иницираше зголемување на средствата во блок дотациите од најмалку 30%. На шестата седница на Управниот одбор на ЗЕЛС, што се одржана на 12 јули 2018 година, на која беше повикан и министерот за образование и наука Арбер Адеми, повторно беше покрената темата за долговите на општините во образованието и беше формирана работна група, која изготви повеќе предлог- решенија за надминување на овие состојби, меѓу кои се и овие две иницијативи за измени во Законот за превоз во патниот сообраќај. Предлог-решенијата на ЗЕЛС, за надминување на финансиските предизвици во образованието содржеа и други иницијативи меѓу кои: Владата под итно да ги сервисира долговите на општините, кои се со блокирани сметки и кои не можат да ги извршуваат своите надлежности, како и долговите на образовните институции со блокирани сметки.

За општините во кои на одредени подрачја од нивната територија не постојат редовни возни линии (недостапен терен или слично) на кои има население и ученици, да им се обезбедат соодветни возила, со кои ќе се обезбеди адекватен транспорт на децата. Како долгорочна мерка беше наведено итно да се започне со прочистување и измени во Законот за основно и Законот за средно образование, каде подетално би се утврдиле сите постоечки воочени предизвици.

the municipal areas with established timetable, is carried out by the license holders for municipal line transport, with prices and manner determined by the Council of the municipality and the Council of the City of Skopje”.

The second amendment refers to Article 27, where is added a new Article 27-b and reads “free students transport, determined by the Law for primary and secondary education, in the territories of two or more municipalities with already established timetable, within the framework of the inter - municipal line transport, is carried out by the license holders for inter - municipal line transport, with prices determined by the transporters, not higher than the prices for the other passengers”.

The aforementioned amendments is expected to ensure real transport prices for the students from primary and secondary schools, in the municipalities with organized line transport, as well as other territories where the inter-municipal line transport is carried out by the license holders, and to avoid the past period situations, when the transport price per student was even ten times higher than the real one.

In the past years, ZELS continually submitted initiatives to the Ministry of Education and Science, as well as other competent institutions for undertaking activities to overcome the huge financial debts encountered by the local authorities, in the area of implementation of the legal obligations in the field of education, but first of all ZELS initiated to increase the funds of the block grants at least 30%. At the sixth session of the Managing Board of ZELS, held on July 12, 2018, when was also invited the Minister of Education and Science, Arber Ademi, was discussed again the topic of the municipal debts in education. Therefore was established a working group, which determined several draft – proposals, including here the aforementioned two initiatives for amending the Law on Road Transport.

The draft – proposals of ZELS for overcoming the financial challenges in education included many other initiatives, among which was the initiative the Government must urgently service the debts of the municipalities with blocked accounts because of their inability to perform their responsibilities, as well as must be urgently serviced the debts of the educational institutions with blocked accounts.

Suitable vehicles to ensure adequate transport of children should be provided to the municipalities with certain areas (inaccessible terrain or similar) on their territory without regular driving lines. As a long-term measure, was highlighted the urgency to start purifying and amending the Law on Primary and Law on Secondary Education, where all existing identified challenges would be further elaborated.



ОБЕЗБЕДЕНИ 290,7 МИЛИОНИ ДЕНАРИ ЗА ИНФРАСТРУКТУРНИ ПРОЕКТИ ВО ШЕСТ ОПШТИНИ

Центар Жупа, Студеничани, Желино, Кисела Вода, Илинден и Кавадарци се шесте општини, кои во рамките на проектот „Подобрување на општинските услуги“ ќе добијат вкупно 290,7 милиони денари, за реализација на осум капитални инвестиции и тоа: изградба и реконструкција на локална патна мрежа, атмосферска канализација и реконструкција на основно училиште. Проектот го спроведува Министерството за финансии, со поддршка на Светска банка, како и на Европската унија преку ИПА.

На почетокот на септември, со министерот за финансии Драган Тевдовски, договори потпишаа градоначалниците на Центар Жупа Аријан Ибраим, на Желино Блерим Сејди, на Студеничани Азем Садику, на Кавадарци Митко Јанчев, на Илинден Жика Стојановски и на Кисела Вода Филип Темелковски.

Во Општина Желино, ќе се изврши реконструкција на основното училиште во населбата Палатика, во кое учат околу 300 ученици. Исто така, во општината ќе се изврши реконструкција на локален пат во село Групчин и локален пат во Ново Село.

Реконструкција на осум улици и булевар, ќе се изврши и во Општина Кавадарци, додека во Општина Илинден – реконструкција на потегот од Кадино до клучката до автопатот А4. Во Општина Студеничани освен реконструкција на улица се предвидува и партерно уредување на централниот дел на населеното место Студеничани.

Во Општина Центар Жупа ќе се гради локален пат, кој ги поврзува населените места Елевци и Долгаш, а во Општина Кисела Вода ќе се направи атмосферска канализација на улиците во населба Пржино.

Целта на проектот е преку инвестиции во капитални проекти, да се подобрат условите за живот во сите општини во Македонија. Преку проектот се финансираат изградба и реконструкција на локални улици, на комунална мрежа, изградба или реконструкција на училишта, градинки и други јавни објекти во општините.

PROVIDED 290.7 MILLION DENARS FOR INFRASTRUCTURE PROJECTS IN SIX MUNICIPALITIES

Centar Zupa, Studenici, Zelino, Kisela Voda, Ilinden and Kavadarci are the six municipalities, which will receive a total of 290.7 million denars for the realization of eight capital investments within the project "Improvement of municipal services". Here are included construction and reconstruction of local road network, atmospheric canalization, as well as reconstruction of primary school. The project is implemented by the Ministry of Finance, supported by the World Bank, as well as the European Union through IPA.

At the beginning of September, the Minister of Finance, Dragan Tevdovski signed agreements with the mayor of Centar Zupa Arian Ibrahim, the mayor of Zelino Blerim Sejdi, the mayor of Studenici Azem Sadiki, the mayor of Kavadarci Mitko Jancev, the mayor of Ilinden Zika Stojanovski and the mayor of Kisela Voda Filip Temelkovski.

In the municipality of Zelino, namely the settlement Palatica will be reconstructed the elementary school, in which learn about 300 pupils. Also, in this municipality will be reconstructed the local road in the village of Grupcin and a local road in Novo Selo.

In the municipality of Kavadarci will be reconstructed eight streets and a boulevard, while in the municipality of Ilinden will be reconstructed the section from Kadino to the interchange near the highway A4. In the municipality of Studenici, besides the reconstruction of the street, it is foreseen street construction of the central part of the settlement Studenici.

In the municipality of Centar Zupa will be constructed a local road which will connect the settlements of Elevci and Dolgas, meanwhile in the municipality of Kisela Voda, will be constructed an atmospheric sewage on the streets of the settlement Przino.

The goal of the project is to improve the living conditions in all municipalities in Macedonia by investing in capital projects. Through the project will be financed the construction and reconstruction of local streets, communal network, construction or reconstruction of schools, kindergartens and other public buildings in the municipalities.

ИЗРАБОТКА НА СОФТВЕР ЗА ПОДОБАР УВИД ВО РАСПРЕДЕЛБА НА БУЏЕТСКИТЕ СРЕДСТВА ЗА РАМНОМЕРЕН РЕГИОНАЛЕН РАЗВОЈ

„Одржлив и инклузивен рамномерен регионален развој“ е новиот проект што ќе го реализира Кабинетот на Заменик претседателот на Владата задолжен за економски прашања, во соработка со Министерството за локална самоуправа, а со поддршка од Амбасадата на Швајцарија. На презентација одржана на 14 септември 2018 година, беше изнесено дека во рамките на проектот ќе биде обезбедено софтверско решение – систем за координација во планирањето, спроведувањето, мониторингот и евалуацијата на политиките за рамномерен регионален развој. Тоа ќе овозможи да се обезбеди подобар увид во распределбата на буџетските средства во соодветните региони и ќе се овозможи подобро планирање

SOFTWARE DEVELOPMENT FOR BETTER INSIGHT INTO THE DISTRIBUTION OF BUDGET FUNDS FOR BALANCED REGIONAL DEVELOPMENT

“Sustainable and inclusive balanced regional development” is the new project which will be implemented by the Cabinet of the Deputy Prime Minister in charge of Economic Affairs, in cooperation with the Ministry of Local Self-Government and with the support of the Embassy of Switzerland. At the presentation held on September 14th, 2018, it was stated that within this project will be provided a software solution - system for coordination in planning, implementation, monitoring and evaluation of policies for balanced regional development. This will enable better insight into the allocation of budget funds in the respective regions, as well as better planning of finances in the direction of balanced regional

на финансиите, во насока на рамномерен регионален развој. Квалитетни услуги се потребни за сите граѓани во земјата и во сите региони, што е и еден од поважните приоритети во активностите на централната власт за следниот период. Во таа насока е и заложбата за целосно спроведување на законски утврдената обврска за обезбедување на 1 % од бруто домашниот производ (БДП) наменет за рамномерен регионален развој.

„Целта е разликите во развојот помеѓу и во рамките на планските региони да се намалат, а како резултат на тоа, граѓаните, особено оние од помалку развиените региони во земјата, да имаат подобри услови за живеење“, посочи заменик претседателот на Владата задолжен за економски прашања Кочо Ангџев, на промоцијата. Беше посочено дека преку софтверското решение, на крајот на секоја година, ќе се добие прецизен увид за инвестициите направени од било која државна институција, по било кој основ, било каде во земјата и ќе се види како средствата се распределуваат на цела територија на државата.

development. Quality services are needed for all citizens in the country and all regions, which is one of the most important priorities in the activities of the central government for the next period. In the same direction is the commitment to fully implement the legally stipulated obligation in order to provide 1% of the gross domestic product (GDP) intended for balanced regional development.

“The aim is to reduce the differences in development between and within the planning regions, and as result, the citizens, especially those from the less developed regions of the country, will have better living conditions,” highlighted Koco Angusev, the Deputy Prime Minister in charge of economic issues. At the promotion was pointed out that through the software solution, at the end of each year, will be given a precise insight to the investments made by any state institution, on any ground, anywhere in the country, as well as will be visible the distribution manner of the funds throughout the country.

ПРЕЗЕНТИРАНА ПРОГРАМА ЗА ОБУКИ НА ОПШТИНСКИТЕ СОВЕТНИЦИ

Претставници од 15 општински совети во периодот од 19 до 21 септември 2018 година, во Скопје и во Охрид, ја проследија промоцијата на активностите на „Програмата за обуки на општинските советници за 2018 година“, што ја реализира Мисијата на ОБСЕ во Скопје. Беше посочено дека советниците во следните два месеца ќе имаат можност да проследат дел од деветте утврдени теми на обуки, кои се посветени на: децентрализацијата, системот на општински надзор, партиципативното донесување одлуки, транспарентност и отчетност во работата на советот, меѓуопштинска соработка, работењето на комисиите за односи меѓу заедниците, облици на месна самоуправа, родова еднаквост на локално ниво и етика и интегритет на локално ниво. На овие настани беа поканети за да се обратат на присутните претставници од ЗЕЛС и Државниот инспекторат за локална самоуправа.

Заменик извршната директорка на ЗЕЛС Ардита Дема – Мехмети, пред присутните ги посочи досегашните активности на ЗЕЛС за обезбедување на поквалитетно спроведување на надлежностите на општинските совети, односно за зајакнување на капацитетите на советниците, обезбедувањето на бесплатен примерок од „Прирачникот низ надлежностите на новоизбраните локални функционери“, поддршката на Комитетот на советите при ЗЕЛС, обезбедувањето на континуирано информирање на сите советници за активностите на ЗЕЛС, со бесплатно доставување на месечен весник „Гласило на ЗЕЛС како и за други активности организирани за советниците.

Претставниците од Одделот за демократско управување на ОБСЕ, информираа за дел од досегашната поддршка на процесот на децентрализација во нашата земја, при што посочија и за начинот на спроведување на овие обуки, методологијата што ќе биде применета, како и за придобивките од Програмата. Беше посочено дека при изборот на општините кои ќе аплицираат до крајот на септември 2018 година, ќе бидат вклучени повеќе критериуми, меѓу кои приоритетите: општината да има етнички мешано население, да има формирано Комисија за односи меѓу заедниците, општините каде претседател на Советот е жена, општината да имала претходна успешна соработка со Мисијата на ОБСЕ и други.

TRAINING PROGRAM FOR COMMUNAL COUNCILORS

In the period from 19 to 21st, September 2018, in Skopje and Ohrid, the representatives of 15 municipal councils followed the promotion of the activities of the “Training program for municipal councilors for 2018”, implemented by the OSCE Mission to Skopje. It was highlighted that the advisors in the next two months will have opportunity to follow a part of the nine identified training topics related to: the decentralization, the municipal supervision system, the participatory decision-making, the transparency and accountability in the council’s operation, the inter-municipal cooperation, the operation of the Commissions for Inter-Community Relations, the forms of local self-government, gender equality, ethics and integrity at local level. At these events were invited to address representatives from ZELS and the State Inspectorate for Local Self-Government.

The Deputy Executive Director of ZELS, Ardita Dema-Mehmeti highlighted the activities of ZELS for providing better implementation of the competences of the municipal councils, respectively strengthening the councilors’ capacities, as well as the provision of a free copy of the “Handbook through the competences of the newly elected local officials”, the support of the Committee of the Councils of ZELS, the provision of continuous information to all advisers regarding the ZELS activities, with the free submission of the monthly edition of the “Newsletter of ZELS”, and other activities organized for councilors.

The representatives of the OSCE Department for Democratic Management informed about their support to the decentralization process in our country offered so far, thus pointing out the conduction manner of these trainings, the application methodology as well as the benefits from the aforementioned program.

It was highlighted that while the selection process of the municipalities, which will apply until the end of September 2018, will be considered several criteria, among which priority should be given to the municipality with: ethnically mixed population, established Committee for Inter-Community Relations, female President of the Council, previous successful cooperation with the OSCE Mission and others.

ПРЕТСТАВНИЦИ ОД МАКЕДОНСКИТЕ И ОД ЕВРОПСКИТЕ ЛОКАЛНИ ВЛАСТИ ДИСКУТИРААТ ЗА ПРИСТАПОТ НА НАШАТА ЗЕМЈА ВО ЕВРОПСКАТА УНИЈА И ЗА ПРЕДИЗВИЦИТЕ НА ФИСКАЛНАТА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈА

THE REPRESENTATIVES OF THE MACEDONIAN AND EUROPEAN LOCAL AUTHORITIES DISCUSSED ABOUT THE ACCESSION OF OUR COUNTRY TO THE EUROPEAN UNION AND THE CHALLENGES OF THE FISCAL DECENTRALIZATION

„Сите активности на Република Македонија се насочени кон отворање на датумот на преговорите за членство во Европската Унија. Убеден сум дека на 30 септември, граѓаните ќе се определат за Унијата, со што ќе влеземе во поинтензивни реформи, меѓу кои и оние на локално ниво. Една од клучните приоритети на сите единици на локалната власт, односно на ЗЕЛС е обезбедување на поголема финансиска независност на општините. Всушност и една од темите на овој состанок е посветена токму на ова значајно прашање. Залагањата на ЗЕЛС се насочени кон сериозна ревизија на тринаесетгодишното имплементирање на локалното владеење и фискалната децентрализација, забрзување на процесот на обезбедување на повеќе средства за општините за спроведување на префрлените надлежности, креирање на механизми за максимално собирање на сопствените извори на приходи и креирање на нови политики на локалните давачки. Особено е недозволиво што имаме општини кои на крајот од годината имаат минимално салдо на собрани средства од сопствените даноци, или општини кои од 2005 година, не направиле репроценка на вредноста на имотите на нивните подрачја, што претставува основа за утврдување на еден од најзначајните даноци на локалната власт. Во целиот овој процес, вашите искуства на ова поле ќе ни бидат од посебно значење. По локалните избори од пред речиси една година, сите градоначалници и советници активно работиме на исполнување на доверените надлежности, особено во делот на обезбедување на подобри услуги, транспарентно работење, зголемено учество на граѓаните во донесувањето на одлуките и правиме напори да реализираме што поголем број на инфраструктурни проекти. Но, токму во овој дел се соочуваме со финансиски предизвици. Од една страна имаме се уште задолжени општини и недоволно средства што ги добиваме од централната власт, а од друга страна потребите за изградба на канализациони мрежи, пречистителни станици, патна инфраструктура, депонии, јавни објекти и слично, се огромни.“

Ова го истакна претседателот на ЗЕЛС и градоначалник на Град Скопје, Петре Шилегов на петнаесеттиот состанок на Заедничкиот консултативен комитет меѓу Република Македонија и Комитетот на регионите на Европската Унија (ЗКК) што се одржа во Скопје на 11 септември 2018 година, во хотелот „Александар Палас“. На состанокот учествуваа градоначалници и советници од нашата земја и од земјите членки на Унијата, кои се делегати на ова тело, а свои обраќања имаа и министерот за локална самоуправа на Република Македонија Сухејл Фазлиу, министерот без ресор во Владата на Република Македонија, задолжен за подобрување на инвестициската клима за домашни компании Зоран Шапуриќ, раководителот на политичкиот сектор во Делегацијата на Република Македонија во Европската Унија.

„- The overall activities of the Republic of Macedonia are focused on the opening date of the accession negotiations with the European Union. I am convinced that on September 30th, the citizens will opt for the Union, which will lead to more intensive reforms, including and those at local level. One of the key priorities of all local government units, respectively ZELS is providing greater financial independence of the municipalities. In fact, one of the topics of this meeting is dedicated precisely to this important issue. The efforts of ZELS are directed towards a serious revision of the thirteen-year implementation of the local governance and fiscal decentralization, acceleration of the process for providing more funds for municipalities to implement transferred responsibilities, creation of mechanisms for maximizing their own revenue sources, as well as creation of several new policies of local taxes. It is particularly unacceptable that we have municipalities with minimum balance of collected funds from their own taxes at the end of the year, or municipalities that have not re-assessed the value of the properties on their territories since 2005, which is the basis for determining one of the most significant taxes of the local government. Throughout this process, your experiences in this field will be of special interest to us. After the local elections conducted almost a year ago, all mayors and councilors actively make efforts to fulfill the entrusted competencies, especially in the area of providing better services, transparent operation, increased participation of citizens in decision-making process, as well as realize as many infrastructure projects as it is possible. But precisely in this part we face huge financial challenges. On the one hand, there are still indebted municipalities and insufficient funds that we receive from the central government, but on the other hand we desperately need to construct sewage networks, wastewater treatment plants, road infrastructure, landfills, public facilities and others.“

The aforementioned was stated by the President of ZELS and the mayor of the City of Skopje, Petre Shilegov, at the fifteenth meeting of the Joint Consultative Committee between the Republic of Macedonia and the Committee of the Regions of the European Union (JCC) held on September 11th, 2018, at the hotel “Alexander Palace” in Skopje. The meeting was attended by mayors and advisers from our country and the member states of the European Union, who are delegates of this body, meanwhile they were addressed by: the Minister of Local Self-Government of the Republic of Macedonia, Suhejl Fazliu; the Minister without Portfolio in the Government of the Republic of Macedonia, in charge of improving the investment climate for domestic companies, Zor



цијата на Европска унија во нашата земја Лукаш Холуб, постојаниот претставник на Програмата на Обединети нации (УНДП) Луиза Витон и известувачот на Комитетот на региони за проширувањето на ЕУ и претседателот на Регионалниот совет на автономен регион во Италија Франко Јакоп.

Комитетот на регионите е воспоставен уште во 2008 година, со цел да ја подготвува основата за проширувањето на Европската Унија преку унапредување на политичкиот дијалог и соработката меѓу локалните и регионалните власти. Со ова тело заседаваат двајца ко-претседавачи. По локалните избори минатата година, градоначалникот на Општина Штип Благој Бочварски, беше избран за ко-претседавач од Република Македонија, а од Комитетот на регионите, ко-претседавач е Јасна Габриќ, градоначалник на Општина Трбовље (Словенија).

Европските искуства драгоцени за нашите општини

Градоначалникот Бочварски на своите европски колеги им посака добредојде, при што истакна дека нивните искуства во справувањето со предизвиците во локалната власт ќе бидат драгоцени за нашите општини, особено оние што се однесуваат на натамошно развивање на процесот на фискалната децентрализација. Тој посочи дека процесот на децентрализација во изминатите години беше минимизиран и дека се потребни сериозни промени за обезбедување на поголема автономност на локалните власти, каква што имаат современите европски општини. Потребен е објективен и транспарентен систем за финансирање на ЕЛС со цел правично обезбедување на финансиски средства, особено за помалите и посиромашните општини, кои континуирано имаат мали даночни капацитети, а големи финансиски потреби.

Комитетот на региони подготвува мислење за новите финансиски инструменти на ЕУ и ИПА 3

Градоначалничката на Општина Трбовље Јасна Габриќ, упати честитки за преземените чекори на наша-

ran Sapuric; the President of ZELS and Mayor of the City of Skopje, Petre Shilegov; the Head of the political sector in the Delegation of the European Union in our country, Lukas Holub; UNDP Resident Representative Louisa Vinton, as well as the Rapporteur of the Committee of the Regions for EU Enlargement and President of the Regional Council of Autonomous Region in Italy, Franco Iacop.

The Committee of the Regions was established in 2008, with aim to prepare the basis for enlargement of the European Union, by promoting political dialogue and cooperation between local and regional authorities. The sessions of this body are chaired by two co – chairs. After the local elections held in the last year, the Mayor of the Municipality of Stip, Blagoj Bocvarski, was elected co – chair of this body by the Republic of Macedonia, meanwhile Jasna Gabric, Mayor of the municipality of Trbovlje (Slovenia) was elected co – chair of this body by the Committee of the Regions.

European experiences precious for our municipalities

The mayor Bocvarski welcomed his European counterparts and highlighted that their experiences in dealing with local government challenges will be precious for our municipalities, especially those related to the further development of the fiscal decentralization process. He pointed out that the decentralization process in the past years was minimized and therefore are needed serious changes to ensure greater autonomy for local authorities, as the modern European municipalities. He also highlighted the need for objective and transparent financing system for the LSGUs in order to provide fair funding, especially for smaller and poorer municipalities, which continuously have small tax capacities and large financial needs.

The Committee of the Regions prepares an opinion on the new financial instruments of the EU and IPA 3

The Mayor of the Municipality of Trbovlje, Jasna Gabric congratulated our country about the undertaken steps to the road to EU, as well as the intensive development of good



та земја на патот кон ЕУ и за интензивното развивање на добрососедските односи, при што посака успешен референдум, што е еден од уловите за отпочнување на преговорите за членство во ЕУ. Таа информираше дека Комитетот на региони подготвува мислење за новите финансиски инструменти на ЕУ за надворешни активности, вклучително и за ИПА 3- за периодот 2021-2027, што треба да биде усвоен кон крајот на оваа година, каде се предвидени средства и за локалните власти, при што ја посочи можноста да се вклучат и нашите локални власти со свои препораки. Грабиќ информираше дека посериозни дебати околу фискалната децентрализација во Комитетот на регионите имало во периодот по светската криза, особено во 2012 и 2013 година. Било направено и истражување, кое покажало тренд на зголемување на фискалната децентрализација во поголемиот дел од земјите од ЕУ. Сепак било утврдено дека на локално ниво доминираат трансферите од централната власт, наспроти средствата од локалните даноци.

Општините да се насочат кон целосно искористување на средствата од европските фондови

Министерот за локална самоуправа Сухејл Фазлиу, посочи дека ова е период кога Владата на Република Македонија е целосно посветена на активности за членството во Унијата. Тој изрази уверување дека референдумот ќе претставува демократски чин на граѓаните, потврдување на нивната волја за евроатланската перспектива на земјата. Приоритет на Владата е јакнење на регионалната соработка, но подеднакво таа е посветена и на натамошното развивањето на процесот на децентрализација на власта, каде акцентот е ставен на фискалната децентрализација и на обезбедувањето на рамномерен регионален развој. Фазлиу посочи дека очекува општините да се насочат кон целосно искористување на средствата од европските фондови, особено на средствата од ИПА програмите, во делот на прекугранична соработка, што е наменет за локалните власти. Во 2017 година е постигната рекордна сума на искористеност на овие средства, во висина од 83,5 милиони евра, што е за два и пол пати повеќе од 2016 година, но и од претходните години. Преку оваа програма локалните власти минаа низ процесот на учење и јакнење на административните капацитети, што покажуваат и самите резултати. Свесни сме за одредени предизвици на кои ќе работиме следниот период, а пред се на креирање на инструменти за заштита од неконтролирано трошење на средствата во општините и нереално проектирање на буџетите, рече на крајот од своето излагање министерот Фазлиу.

Соработка на централната со локалната власт, клучна за обезбедување на подобри услови за живот на граѓаните

„Партнерскиот однос и соработка на централната и локалната власт се од клучно значење за обезбедување на квалитетни услови за живот на граѓаните.“ рече, министерот Шапуриќ. Тој посочи дека со поддршката на Владата на РМ, на европските фондови и на искуствата од членките на Унијата, нашата земја ќе се справи побрзо и полесно со сите предизвици кои и претстојат на патот за членство во европското семејство. Според министерот Шапуриќ, од особена важност не е само имплементацијата на европските прописи, туку пред се имплементирањето на европските стандарди кои треба





neighborly relations. She also wished a successful referendum as one of the main conditions to start the EU membership negotiations. She informed that the Committee of the Regions is preparing an opinion on the new EU financial instruments for external activities, including here IPA 3 for the period 2021-2027, which should be adopted by the end of this year and the same will provide funds for the local authorities. Thus she pointed out the possibility for including our local authorities with own recommendations. Grabic informed that in the Committee of the Regions, in the period after the global crisis, especially in 2012 and 2013 have occurred many serious debates about the fiscal decentralization. It was also conducted a survey which noted increasing trend of the fiscal decentralization in most of the EU countries. However, it was determined that at local level dominate the transfers of the central government, as opposed to the local tax funds.

Municipalities should focus on the full utilization of European funds

The Minister of Local Self-Government, Suhejl Fazliu pointed out that the main commitment of the when the Government of the Republic of Macedonia in this period is the implementation of the activities related with the EU membership. He expressed his confidence that the referendum will be a democratic act of the citizens, which will confirm their will for the Euro – Atlantic perspective of our country. The main priority of the Government is strengthening of the regional cooperation, as well as further development of the decentralization process in our country, where the emphasis is placed on the fiscal decentralization and the provision of balanced regional development. Fazliu expressed his expectation that municipalities will focus on the full utilization of the European funds, in particular the IPA programs' funds in the area of cross-border cooperation, intended for the local authorities. In 2017 was reached a record utilization amount of these funds by nearly 83.5 million euros, which is two and a half times more than in 2016, but also in the previous years. Through this program, local authorities have gone through the learning process and strengthening administrative capacities, which is reflected in the results. We are aware of certain challenges that we will face and try to avoid in the next period, but above all we will make efforts to create instruments for protection against uncontrolled spending of the municipal funds and unrealistic budgeting, said the Minister Fazliu at the end of his speech.

The cooperation between the central and local government, crucial for providing better living conditions for the citizens

- "The partnership and cooperation of the central government with the local government are crucial for providing good results, of interest to the citizens" stated the Minister Sapuric. He stressed out that our country will deal more quickly and easily with all the challenges on the path towards the membership in the European family with the support of the Government of the Republic of Macedonia, the European funds and the experiences of the Union members. The Minister Sapuric considers that it is of particular importance not only the implementation of the European regulations, but above all the implementation of the European standards, which should re-

да претставуваат секојдневие во работењето на секој поединец и на сите институции во земјата.

Референдумот ќе го отвори патот на земјата кон Унијата

Постојаниот претставник на Програмата на обединетите нации (УНДП) во нашата земја Луиза Витон, истакна дека оваа организација, како и досега и понатаму ќе дава значајна поддршка на централната и на локалната власт. –„Мислам дека ова е многу возбудлив период за земјата и сметам дека референдумот ќе го отвори патот на земјата во Унијата и ќе придонесе кон подобрување на квалитетот на условите за живот на сите граѓани“, изјави Витон, притоа посочувајќи ги најважните правци кон кои во следниот период треба да се насочуваат активностите на локалните власти. Да се обезбедат адекватни средства за финансирање на префрлените надлежности на локалните власти, да им се помогне на општините со блокирани сметки, пред се поради наследени долгови, да се подобрат капацитетите на собирање на локалните даноци, да се обезбеди искористување на законски предвидениот процент за обезбедување на рамномерен регионален развој, да се зајакнат административните капацитети за подготвување на европски проекти, да се разграничат одредени надлежности меѓу локална и централна власт и меѓу одредени институции, да се обезбеди симетрија на концентрацијата на моќта на локално ниво, да се подобри координацијата меѓу општините и регионите и друго.

present everyday routine in the work of each individual and all institutions in the country.

The referendum will pave the way of the country towards the Union

The United Nations Development Programme (UNDP) Resident Representative in our country, Louisa Vinton stressed out that this organization, as before, will continue to provide significant support to the central and local governments. –“I think that this is a very exciting period for the country and I believe that the referendum will pave the way towards the Union and will contribute to improve the quality of the living conditions for all citizens” stated Louisa Vinton, afterwards pointing out the five most important directions to which should be focused on the activities of the local authorities in the next period. She highlighted that it is truly needed to provide adequate funds for financing the transferred competencies of local authorities, to help municipalities with blocked accounts due to the inherited debts, to improve the collection capacity of the local taxes, to use the legally prescribed percentage for ensuring balanced regional development, to strengthen the administrative capacities for preparing European projects, to distinguish certain competencies between the local and central government and between certain institutions, to provide a symmetry of power concentration at local level, to improve the coordination between municipalities and regions, and so on.

“10 основни придобивки од одржлива урбана мобилност”

- | | |
|-----|---|
| 1. | Подобрување на квалитетот на животот |
| 2. | Намалување на трошоци и создавање на економски еазвој |
| 3. | Продонес кон подобро здравје и животна средина |
| 4. | Непречена мобилност и подобрување на пристапот |
| 5. | Поефикасно користење на ограничени ресурси |
| 6. | Освојување на јавната поддршка |
| 7. | Подготовка н аподобри планови - насочени кон луѓето |
| 8. | Ефективно исполнување на законска обврска |
| 9. | Користење на синергија, зголемување на важноста |
| 10. | Создавање на нова култура на мобилност |

“10 basic benefits of sustainable urban mobility”

- | | |
|-----|--|
| 1. | Improving life quality |
| 2. | Reducing costs and creating economic development |
| 3. | Contributing to health and environment improvement |
| 4. | Smooth mobility and access improvement |
| 5. | More efficient use of limited resources |
| 6. | Winning public support |
| 7. | Preparing better people - centered plans |
| 8. | Effective implementation of the legal obligations |
| 9. | Using synergy, increasing importance |
| 10. | Creating new mobility culture |



Околу 70% од европската регулатива се имплементира на локално ниво

На критичниот момент на одлучување што треба да го направат граѓаните - 30 септември, посочи и раководителот на политичкиот сектор во Делегацијата на Европска унија во нашата земја Лукаш Холуб. Тој истакна дека околу 70% од европската регулатива се имплементира на локално ниво, па во таа насока поддршката насочена кон локалните власти е многу значајна. Европската унија преку претпристапните фондови поддржуваше инфраструктурни проекти, но исто така и програми за владеење на правото, човекови права, активности на локалните власти и други активности од важност за земјата и граѓаните.

Унијата се подготвува за нејзино проширување

„Граѓаните да ги препознаат можностите за развој и да дадат поддршка на евроатланските вредности, да продолжат реформите и процесот на децентрализација, како и економскиот раст“, нагласи во своето обраќање известувачот на Комитетот на региони за проширувањето на ЕУ и претседателот на Регионалниот совет на автономниот регион во Италија Франко Јакоп. Тој посочи дека промената на досегашниот статичен став на Европската Унија, по прашањето на нејзиното проширување, претставува светла точка за земјите од Западен Балкан, и истакна дека резултатите во анализите за Извештајот на Комитетот на регионите покажуваат позитивни промени и наклоност за проширување на Унијата, па се очекува во јуни следната година, нашата земја и Република Албанија да добијат датум за почеток на преговорите за членство во Унијата. Европскиот претставник најави дека се разговара за можностите, Европската Унија, во наредниот период да ги обнови програмите ТВИНИНГ и ТАИЕКС, со цел јакнење на регионалната соработка на локалните власти, а говореше и околу подготовките на ИПА 3, што меѓу другото, ќе овозможи и јакнење на капацитетите на локалната администрација.

„Фискална децентрализација и политика на локални давачки“

Во вториот дел од состанокот на ЗКК, посветен на темата-„Фискална децентрализација и политика на локални давачки“, градоначалникот на Општина Велес Аце Коцевски, ги изнесе ставовите на ЗЕЛС за потребата од итна, продлабочена фискална децентрализација. Тој истакна дека, најголемиот дел од приходите на општините, односно повеќе од 60% произлегуваат од трансфери од централната власт, што е основа за загрозување на независноста и самостојноста на општините и дека тоа треба итно да се промени. Според Коцевски, децентрализацијата во земјата подолг период е запоставена и заборавена тема, која наталожи многу негативности, меѓу кои и дваесетина блокирани општини, кои не може соодветно да функционираат, долгови

About 70% of the European regulations are already being implemented on local level

The Head of the political sector in the Delegation of the European Union in our country, Lukas Holub highlighted the crucial moment of decision-making that should be made by the citizens of the country on September 30th. He pointed out that around 70% of the European regulation is being implemented locally and in that direction will be very significant the offered support to the local authorities. Through the pre-accession funds, the European Union supported infrastructure projects, as well as rule-of-law programs, local government activities and other important activities for the country and the citizens.

The Union is preparing for enlargement

– “The citizens should recognize the development opportunities and should support the Euro-Atlantic values to continue the reforms and the decentralization process, as well as the economic growth,“, stated the Rapporteur of the Committee of the Regions for EU Enlargement and President of the Regional Council of Autonomous Region in Italy, Franco Iacop. He highlighted that the change of the so-called static position of the European Union, regarding the issue of its enlargement, represents a bright spot for the Western Balkan countries and afterwards informed that the analysis results of the Committee of the Regions’ Report show positive changes and inclinations for the EU enlargement, therefore it is expected in June, next year, our country and the Republic of Albania to receive a start date the negotiations process to become EU member countries. The European representative announced are discussed several possibilities that the European Union will renew the TWINING and TAIEX programs in the upcoming period in order to strengthen the regional cooperation of the local authorities. He also spoke about the preparation of IPA 3, which among other will enable strengthening of the capacities of the local administration.

„Fiscal Decentralization and Local Tax Policies“

In the second part of the meeting, dedicated to the topic “Fiscal Decentralization and Policies of Local Taxes” the mayor of the Municipality of Veles, Ace Kocovski presented the positions of ZELS for urgent deepened fiscal decentralization. He pointed out that most of the municipal revenues, respectively more than 60% derive from the central government transfers, so it represents a basis for endangering the independence and autonomy of the municipalities, therefore this should be urgently changed. Kocovski considers that the decentralization process in the country is neglected and forgotten for a long period, therefore it has caused many negativities as twenty blocked municipalities which can’t function pro-

на локалните власти од околу 250 милиони евра, големи потешкотии во спроведувањето и на најосновните надлежности, особено во делот на образованието, ниско ниво на собирање на сопствените даноци, несоодветна даночна политика на локално ниво, слаби административни капацитети, неадекватен систем на финансиско воедначување, несоодветен рамномерен регионален развој, неефикасни јавни комунални претпријатија кои служат за вработување на партиски кадри и ред други предизвици.

Коцевски во своето излагање ги изнесе зајакнувањето на ЗЕЛС за обезбедување на ефикасна фискалната децентрализација. Приоритетна е потребата од поддршка на блокираните општини со меки заеми, ниски каматни стапки, со подолг рок на отплата, значително зголемување на средствата во блок дотациите за квалитетно спроведување на надлежностите како и поголемо зајакнување од средствата од ДДВ, од сегашните 4,5 % на 10 % во полза на општините и од персоналниот данок, од 3% на 50%. Понатаму, креирање на адекватни политики на локалните даноци и воведување на механизми за обезбедување на висока наплата на сопствените приходи, доследно спроведување на Законот за рамномерен регионален развој и воведување на правичен систем на воедначување, обезбедување на поддршка за спроведување на крупни капитални инвестиции, поголема соработка со централната власт при креирањето на Буџетот на државата, со цел увид и влијание при одредувањето на средствата наменети за локалните власти, како и обезбедување на квартални известувања и средби со Владата за финансиските и други предизвици на локалните власти. За секое недомаќинско и расипничко трошење на парите на граѓаните, непоколеблива примена на законски утврдените казни, а од посебна важност е и воведувањето на мала, стручна администрација во општините и во јавните претпријатија, наместо таа да е гломазна и неажурна. Исто така, беше посочено дека е потребно да се зајакнат и капацитетите на Министерството за финансии и на Министерството за локална самоуправа за поквалитетна соработка и поддршка на локалната власт.

Во текот на оваа сесија, претставниците од европските локални власти, меѓу кои од Шведска, од Ирска, од Италија и од Грција ги изнесоа искуствата на спроведување и на креирање на фискалната децентрализација во нивните земји. Тие истовремено ја изнесоа и поддршката на нашата земја, за влез во Унијата.

perly, municipal debts amounting nearly 250 million euros, major difficulties in the implementation process of their basic competencies, especially in the area of education, low collection level of the own taxes, inadequate tax policy at local level, weak administrative capacities, inadequate system of financial equalization, inappropriate balanced regional development, inefficient public utilities which serve for recruiting party cadres and many other challenges.

In his presentation, Kocevski briefly presented the efforts of ZELS for ensuring efficient fiscal decentralization. Priority should be given to the need for supporting the municipalities with blocked accounts by giving them soft loans, low interest rates, longer repayment terms, afterwards it must be significantly increased the funds of the block grants for quality implementation of the given competences, as well as increasing the VAT collection from 4.5% to 10% in favor of the municipalities and the personal tax from the current 3% to 50%. Furthermore, he highlighted the efforts to create adequate local tax policies and introduce mechanisms for ensuring high collection of own revenues, consistent implementation of the Law on Balanced Regional Development and introduction of a fair equalization system, providing support for the implementation of major capital investments, greater cooperation of the central government in creating the State Budget, in order to inspect and influence at the determination of the funds amount for the local governments and provision of quarterly reports and meetings with the Government regarding the financial and other challenges of the local self – government units. It must be unflinchingly punished each local authority for any mismanagement and wasteful spending of the citizens' money and instead of spending money on salaries for bulky and ineffective administration, it will be better to hire small, expert administration in the municipalities and public enterprises. It was also pointed out that it is necessary to strengthen the capacities of the Ministry of Finance and the Ministry of Local Self-Government for better cooperation and support of the local government.

During this session, the representatives of the European local authorities, including here Sweden, Ireland, Scotland, Italy and Greece, presented their experiences related to the implementation and creation of fiscal decentralization in their countries, while at the same time they expressed their support for our country to become EU member state.





ИЗНЕСЕНИ ПРИОРИТЕТИТЕ ЗА ПОДОБРУВАЊЕ НА РАБОТЕЊЕТО НА ОПШТИНСКИТЕ СОВЕТИ

Претседателите на општинските совети на 13 септември 2018 година, во хотелот „Континентал“ учествуваа на работилница, што се реализираше во рамките на Проектот „Зајакнување на општинските совети“, што го спроведува Програмата за развој на Обединетите нации (УНДП) во партнерство со ЗЕЛС, со Здружението на финансиски работници, UN Women, МЛС и МФ, а со финансиска поддршка на Швајцарската Агенција за развој и соработка.

Во името на Комитетот на советите при ЗЕЛС, присутните ги поздрави претседателот на ова тело Томе Солев, кој воедно е и претседател на Советот на Општина Кочани. Тој изрази задоволство што се реализира Проект, кој е посветен на зголемување на знаењата на општинските советници, на јакнење на улогата на општинските совети и кој нуди можности за размена на искуствата меѓу советниците од различни општини. Со Проектот се обезбедува и поддршка на Комитетот на советите при ЗЕЛС. – „Со оглед на улогата што ја имаат советниците, да ги претставуваат и застапуваат интересите на граѓаните на локално ниво, да се грижат за квалитетно планирање на активностите на општината и на трошењето на средствата од граѓаните, да поттикнуваат отчетно и транспарентното работење на својата општина, како и да иницираат поголемо учество на граѓаните во креирањето на локалните политики од јавен интерес, сметаме дека овој Проект е навистина значаен за локалните власти, а пред се за граѓаните. Тој ќе придонесе општинските совети да донесуваат поквалитетни одлуки, да спроведуваат ефикасен надзор на работата на општината и да ги застапуваат приоритетните потреби на граѓаните“ потенцираше Солев во своето обраќање. Притоа, тој нагласи дека советниците и Комитетот на советите имаат континуирана поддршка и од ЗЕЛС. Веднаш по верифицирањето на нивните мандати, по локалните избори, Солев посочи дека советниците беа повикани на средба во „ЗЕЛС тренинг центарот“, каде беа запознаени со улогата и структурата на Заедницата, со улогата на Комитетот на Советите, но и со надлежностите и активностите на советот, на локалната власт, изворите на приходи на општината и слично, со што добија првични знаења за спроведување на нивните натамошни обврски. Притоа секој советник доби и бесплатен примерок од четвртото издание од

PRESENTED THE PRIORITIES FOR IMPROVING MUNICIPAL COUNCILS' OPERATION

In the premises of hotel “Continental”, on September 13th, 2018, the presidents of the municipal councils attended a workshop within the framework of the project “Strengthening of the Municipal Councils”. The project is implemented by the United Nations Development Program (UNDP) in partnership with ZELS, the Association of Financial Workers, UN Women, MLSG and MF. It is financially supported by the Swiss Agency for Development and Cooperation.

On behalf of the Committee of the Councils of ZELS, the attendants were greeted by the president of this body, Tome Solev, who is also chairman of the Council of the Municipality of Kocani. He expressed his satisfaction regarding the realization of the aforementioned project especially because the same is dedicated to increase the knowledge of the municipal councilors, strengthen the role of the municipal councils, and offers opportunities to exchange positive experiences among the councilors from different municipalities. The project also provides support to the Committee of the Councils of ZELS. – “Having in consideration the councilors’ role to advocate and represent the interests of the citizens at local level, to take care for quality planning of the municipal activities and the spending of the citizens’ funds, to encourage accountable and transparent operation of their municipalities, as well as to initiate greater citizens’ participation in the creation of local policies of public interest, we believe that this project is really important for the local authorities and firstly for the citizens. It will contribute municipal councils to make better decisions, to carry out efficient supervision of the municipal operation, as well as to represent the priority needs of the citizens” stated Solev in his address. He also highlighted that the councilors and the Committee of the Councils are continuously supported by ZELS. He emphasized that the councilors were invited to attend a meeting in the “ZELS Training Center”, right after the verification of their mandates, after the local elections, in order to get introduced to the role and structure of the Association, the role of the Committee of the Councils, as well as the council’s competences and activities, the local government, the income sources of the municipality and others, thus gaining initial knowledge for further implementation of their

„Прирачникот за новоизбрани градоначалници и членови на советите на општините“, подготвен од ЗЕЛС, со финансиска поддршка на овој Проект.

На средбата дојде и Н.Е. Амбасадорката на Швајцарија Сибил Сутер Тејада (Sybille Suter Tejada), која разговараше со претседателите на советите за предизвиците со кои се соочуваат општинските совети, условите во кои ги спроведуваат активностите, а ги слушна и нивните предлози за поефикасно спроведување на проектот. Во вториот дел од средбата беа формирани работни групи од присутните, кои дискутираа на повеќе теми, кои се однесуваат на поквалитетно спроведување на обврските на општинските совети.

Повик за учество во Проектот на дополнителни девет општини

На средбата беше најавен и новиот повик за пријавување на општините за учество во Проектот. Ќе бидат избрани девет општини што ќе бидат директно вклучени во проектот 18 месеци, односно од јануари 2019 година до јуни 2020 година. Селектираните општини ќе добијат и финансиска поддршка во вкупна вредност од 50.000 УСД за реализација на 1 до 3 приоритетни проекти предложени од граѓаните, преку користење на методологија за спроведување на Форуми во заедницата, а доколку воведат најмалку една иницијатива за граѓанско учество, ќе добијат и дополнителни 12.000 УСД. Општината има обврска да обезбеди модератор за реализација на форумите во заедницата. Повикот е поставен и на веб страната на ЗЕЛС (zels.org.mk) (<http://www.zels.org.mk/Default.aspx?news=f8b23bc2-8c83-4451-9217-7b9c0711dd7e&type=761ebe4c-eda4-4b1d-ac2e-4717a43668e9&ln=3>)

Имено во рамките на Проектот, што се реализира во период од 2016-2020 година, предвидено е финансиска поддршка да добијат вкупно 24 општини. Веќе шест општини: Валандово, Велес, Свети Николе, Струмица, Чаир и Охрид ги реализираат предвидените активности, а третиот повик за нови девет општини ќе биде објавен следната година.

Електронска платформа за учење достапна за секој советник

Присутните беа информирани дека секој советник, односно вкупно 1347 советници во земјава, ќе имаат пристап до Електронската платформа за учење: lms.opstinskisovet.mk. На платформата ќе бидат поставени 11 програми за обуки на советниците, што ќе се реализираат во рамките на Проектот како и прирачниците за сите 11 програми, што ќе опфаќаат теми кои се од важност за надградување на знаењата на советниците, за спроведување на своите обврски во Советот. Исто така, на е-платформата ќе бидат поставени и други документи, етички кодекси, прирачници, анкети, студии, извештаи, кои се реализираат во рамките на Проектот, но и други од важност за советниците. На платформата веќе е поставен „Прирачникот за новоизбрани градоначалници и членови на советите на општините“, потоа реализираните анкети на задоволство на

obligations. In addition, every councilor received a free copy of the fourth edition of the “Manual for newly elected mayors and members of municipal councils”, prepared by ZELS and the financially supported by this project.

The meeting was also attended by H.E. Sybille Suter Tejada, Ambassador of Switzerland. She discussed with the council presidents about their challenges, the implementation conditions of their activities, as well as she welcomed their suggestions for more efficient implementation of the project. In the second part of the meeting were consisted many thematic working groups with aim to discuss about several topics for better implementation of the municipal councils' obligations.

Call for project participation of additional nine municipalities

At the meeting was announced the new call for the municipalities to take part in the project, from which 9 selected municipalities will be included in the project as of January 2019 to June 2020, namely the activities will be implemented in a period of 18 months. The elected municipalities will be financially supported with total fund of 50.000 USD for the realization of 1 to 3 priority community projects proposed by the citizens, using the methodology for organizing Community Forums. From the other side for the introduction of at least one innovative citizen participation initiative they will acquire additional 12.000 USD. The municipality should engage licensed moderator to implement the Community Forums. The call could also be found at the ZELS webpage (zels.org.mk) (<http://www.zels.org.mk/Default.aspx?news=f8b23bc2-8c83-4451-9217-7b9c0711dd7e&type=761ebe4c-eda4-4b1d-ac2e-4717a43668e9&ln=3>)

Namely in the framework of the project's duration from 2016 to 2020 will be financially supported a total of 24 municipalities. A total of six municipalities as Valandovo, Veles, Sveti Nikole, Strumica, Cair and Ohrid are already implementing the activities, meanwhile the third call for additional nine municipalities will be announced the next year.

Electronic Learning Platform available for every councilor

The attendees were informed that every councilor, respectively a total of 1347 councilors in the country will have access to the Electronic Learning Platform: lms.opstinskisovet.mk. The platform will include 11 training programs for the councilors, which will be implemented within the project, as well as the manuals for all 11 programs, covering important topics for upgrading the councilors' knowledge to implement their Council obligations. The e-platform will also include other documents, ethical codes, manuals, surveys, studies, reports, which are being implemented within the project, but also other important documents for the councilors. On the platform is already uploaded the “Manual for newly elected mayors and council members of the municipalities”, as well as the realized surveys which study the citizens' satisfaction level regarding the implemented services in the six municipalities. On the platform is uploaded and





граѓаните од услугите спроведени во шесте општини. Поставена е и Студијата за анализа на законската и институционалната рамка на функционирањето на советите и нивната структура, преку компарација на овие состојби во пет земји: Албанија, Данска, Литванија, Словенија и Србија. Во оваа студија се анализирали и јавниот финансиски менаџмент, улогата на општинските совети за добро владеење на локално ниво, како и начинот на регулирањето на надоместоците на советниците. На платформата ќе биде прикачен и „Годишниот извештај за развојот на системот за финансирање на општините за 2017 година“, во кој се прикажани финансиски податоци, кои се однесуваат на состојбите со приходите и расходите во општините и нивната реализација, според информации добиени од Министерството за финансии на Република Македонија. Во рамките на проектот се развиени и електронски контролни табли, каде се објавуваат финансиските податоци, односно K1, K2 и K3 извештаите, што е обврска на сите 24 општини, кои ќе бидат директно опфатени со овој Проект.

Годишен извештај за развојот на системот за финансирање на општините за 2017 година

На состанокот со претседателите на општинските совети беше презентирани и предлогот на Годишниот извештај за развојот на системот за финансирање на општините за 2017 година, реализиран во рамките на проектот, со податоци од Министерството за финансии. Беа посочени предизвиците со кои се соочуваат локалните власти во делот на финансирањето. Беа посочено дека и во 2017 учеството на трансферите и донациите во вкупните приходи на општините претставува највисока ставка, со 64,20%. Потоа следат даночните приходи со 25,74% учество во вкупните приходи, неданочни приходи се 4,27%, капитални приходи - 4,12% и задолжувања во земјата со 1,67%. Вкупно 10 општини со највисоки приходи во Македонија имаат реализирано приходи од 14,173,711,488, што претставува скоро 46% од вкупните приходи на единиците на локална власт во 2017 година. Пад на приходите во однос на 2016 година, има во руралните општини во висина од 21%, а раст на приходите има во урбаните општини. Најнизок приход има остварено Општина Пласница, а највисок Град Скопје. Најголем дел од реализираните расходи (48,41%) отпаѓа на средствата за плати, наемнини, надоместоци за вработените во општинската администрација и за вработените во локалните јавни установи, за пренесените надлежности во образованието, во социјалната заштита и во културата. Расходите за стоки и услуги имаат учество од 23,15% во вкупните расходи за 2017 година. Капиталните расходи се реализираат со учество 22,81%, во вкупната структура на расходи. Со анализа на структурата на вкупните расходи по надлежности во 2017 година, се забележува доминантно учество од 44,85%, на расходите поврзани со образованието, 22,11% учество на расходите поврзани со комуналните дејности и 12,59% учество на расходи поврзани со општинската администрација.

Интересен е и податокот од Извештајот каде разликата помеѓу планирани и вкупно реализирани приходи изнесува дури 32,81%, односно биле реализирани само 67,19% од планираните приходи. Најмалку реализирани се капиталните приходи со 21,86% реализација, потоа приходите за задолжување

the Study analyses of the legal and institutional framework of the functioning of the councils and their structure by comparing these conditions in five countries as Albania, Denmark, Lithuania, Slovenia and Serbia. This study also analyzes the public financial management, the role of the municipal councils in the process of good governance at local level, as well as the regulation manner of the councilors' compensations. To the platform will be also attached the "Annual Report on the Development of the Municipal Financing System for 2017", which includes financial data on the situation with the revenues and expenditures in the municipalities and their realization, according to the received information from the Ministry of Finance of the Republic of Macedonia. In the framework of the project are developed many electronic control boards, where are published the financial data, respectively K1, K2 and K3 reports, as an obligation of all 24 municipalities that volunteered and were selected in this project.

Annual Report on the Development of the Municipal Financing System for 2017

At the meeting with the presidents of the municipal councils was presented the proposal of the Annual report on the development of the municipal financing system for 2017, conducted within the project and based on the data of the Ministry of Finance. It were highlighted the challenges faced by the local governments in terms of funding. It was emphasized that in 2017 the share of the transfers and donations in the total municipal revenues has the highest rate with 64.20%. It is followed by the tax revenues with 25.74% share in the total revenues, non-tax revenues with 4.27%, capital revenues - 4.12% and debts in the country with 1.67%. A total of 10 municipalities with highest incomes in Macedonia have realized revenues amounting 14,173,711,488, which represent almost 46% of the total revenues of the local self - government units in 2017. Compared to 2016 it is noted drop in revenue of 21% in the rural municipalities, while revenue growth it is noted in urban municipalities. The Municipality of Plasnica has the lowest income rate, while the City of Skopje the highest income rate. Most of the realized expenditures (48.41%) are used to cover the employees' wages, rents, and compensations for the employees in the municipal administration and for the employees in the local public institutions for the transferred competences in education, social protection and culture. The expenditures for goods and services account 23.15% of the total expenditures for 2017. The capital expenditures are realized with participation of 22.81% in the total structure of the expenditures. By analyzing the structure of the total expenditures by competencies in 2017, could be noted a dominant share of 44.85% of education related expenditures, 22.11% share of the utility related expenditures and 12.59% share of the expenditures related to the municipal administration.

The report has interesting data about the difference between the planned revenues and total realized revenues which amounts to 32.81%, respectively were realized only 67.19% of the planned revenues. The least realized are the capital revenues with 21.86%, then the revenues for borrowing with 35.14%

на земјата со 35,14% реализација и неданочните приходи со 54,58%. Даночните приходи се реализирани со 66,53% од планираните, а трансферите и донациите со 81,57% и приходите за задолжување во странство со 99,95%. Како што е наведено во Извештајот, оваа состојба создава основни претпоставки за генерирање на обврски кои немаат реални извори за финансирање, што подоцна доведува до блокирани сметки на ЕЛС и создавање на услови за прогласување на финансиска нестабилност.

Извршната директорка на ЗЕЛС Душица Перишиќ, посочи дека при разгледувањето на овој Извештај треба да се има во предвид, дека се однесува на период кога имаше одредени политички пречки во функционирањето на локалната власт, поради настанатиот „вакум период“, односно необјавувањето на локални избори од страна на Собранието и како и поради предизборниот период за реализирањето на локалните избори во октомври 2017 година.

На крајот на презентацијата на Извештајот беа изнесени и одредени препораки меѓу кои: да се зголеми наплатата на сопствените приходи од страна на општините, да се подобри планирањето на локалните приходи и расходи, да се подобри структурата во јавните расходи на ЕЛС и да се обезбеди рамномерен регионален развој, а пред сè поголема финансиска стабилност на општините.

and non-tax revenues with 54.58%. Tax revenues were realized with 66.53% of the planned revenues, transfers and donations with 81.57%, meanwhile revenues for borrowing abroad with 99.95%. As stated in the report, this situation creates basic assumptions for generating liabilities that do not have real sources of funding, later leading to blocked accounts of LSGUs and creating conditions for declaring financial instability.

The Executive Director of ZELS, Dusica Perisic pointed out that when considering this report, it should be taken into account that it refers to a period when there were certain political obstacles in the functioning of the local government, due to the non-announcement of local elections by the Parliament and the occurred “vacuum period”, as well as due to the pre-election period and the realization of the local elections in October 2017.

At the end of the report presentation was concluded that it is necessary to increase the collection of own revenues, to improve the planning of local revenues and expenditures, to increase the efficiency and structure, to improve the structure in the public expenditures of the LSGUs and to ensure balanced regional development, as well as greater financial stability of the municipalities.

ИНИЦИЈАТИВА ЗА КРЕИРАЊЕ НА УНИФИЦИРАНА ПОДЛОГА НА ВЕБ СТРАНИЦИТЕ ЗА СИТЕ ОПШТИНИ

„Активна транспарентност на општината“ беше темата на работилницата што ја организираше ЗЕЛС за членовите на Мрежата на лица за односи со јавноста на локалната власт, на 25 септември 2018 година во ЗЕЛС тренинг центарот. Под „активна“ транспарентност се подразбира самоиницијативно објавување на информации од страна на институцијата, без некој да го побара тоа од неа. Законската основа за активна транспарентност се наоѓа во Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер, но и во Законот за локална самоуправа (ЗЛС), Законот за буџетите, Законот за јавен долг, Законот за финансирање на единиците на локална самоуправа и други. Во ЗЛС, во член 8, став 1 е утврдено дека органите на општината, комисиите на советот и јавните служби основани од општината се должни, без надоместок да ги информираат граѓаните за својата работа, како и за плановите и програмите, кои се од значење за развојот на општината, на начин утврден со Статутот. Во став 2 од истиот член, пак стои дека општината е должна на граѓаните да им овозможи пристап кон основните информации, за услугите што ги обезбедува на начин и под услови утврдени во Статутот.

Владата до своите институции на 31 октомври 2017 година,

INITIATIVE FOR CREATING UNIFIED BASE OF ALL MUNICIPALITIES' WEBSITES

On September 25, 2018, at the ZELS Training Center was organized a workshop on topic “Active municipal transparency”, for the members of the Public Relations Network of the local government. “Active transparency” is defined as publication of different information by an institution on her self-initiative, although no one requested the same to be published by the institution. The legal basis for active transparency is covered by the Law on Free Access to Public Information, but also the Law on Local Self-Government (LLSG), the Law on Budgets, the Law on Public Debt, the Law on Financing the Local Self-Government Units and others. In the Law on Local Self-Government, Article 8, paragraph 1 is stipulated that the municipal bodies, the council commissions and public services established by the municipality are obliged, without any charge, to inform the citizens about their work, as well as the plans and programs with importance for the municipal development, in a determined manner by Statute. In paragraph 2, the same article is stipulated that the municipality is obliged to provide access to the citizens regarding the basic information about the services which are provided in determined manner and conditions by Statute.

On 31st October, 2017, the Government submitted to its institu-



достави листа кои документи и информации согласно релевантните закони, треба јавно да ги објават. Можеби тоа доведе – „Индексот на активна транспарентност за 2018 година“ утврден според истражувања на Центарот за граѓански комуникации, да биде зголемен од минатата година кај министерствата, и тоа од 48 % на 66% за 2018 година. Во дописот се препорачуваше истото да го сторат и општините, но резултатите покажуваат пад на просечниот скор на сите општини заедно и тоа од 41% во минатата година, на 39% за оваа година.

Во дописот што ЗЕЛС го достави до сите општини, беше препорачано и општините на своите веб страници да ги постават : Стратегискиот план на институцијата, Статутот, Буџетот, усвоените извештаи за реализација на буџетот, Ревизорски извештај, План за јавни набавки, со сите измени и дополнувања, Правилник за внатрешна организација, органограм на внатрешна организација, Правилник за систематизација на работните места, список на лица вработени во институцијата со позиција, телефон, електронска адреса, консолидирани текстови од законски и подзаконски акти во надлежност на институцијата, образци што ги користат граѓаните при доставување на поднесоци до општината, тарифници за надоместоци, листа на информации од јавен карактер, контакт од лице задолжено за информации од јавен карактер и низа други документи и информации.

Според „Индексот на активна транспарентност за 2018 година“ Општина Битола обезбеди високи 83,6% од вкупно 100 бодови на утврдената бодовна листа, а втора на листата, со освоени 80,6% е Општина Велес. Тоа беше поводот, на оваа работилница, советничката за односи со јавноста од Општина Битола Цветанка Ристевска, пред своите колеги од другите општини да ги презентира активностите што општината ги реализирала, а кои и обезбедија епитет - најтранспарентна општина за 2018 година.

–„Граѓаните очекуваат сите информации да ги добијат на брз и едноставен начин и колку што е можно да заштедат време за непотребно доаѓање во општината. Затоа треба да им излеземе во пресрет и на општинските веб страници, да ги објавиме сите значајни информации за надлежностите, организираноста и работењето на општината, да им овозможиме најлесно да стапат во контакт со одговорното лице од областа за која сакаат да се информираат, да обезбедиме можност да достават свои забелешки и предлози за и околу работењето на општината, како и да поднесат барања за добивање на квалитетни и навремени услуги“, посочи во своето излагање Ристевска. Таа појасни дека на овој начин првенствено се остварува правото на граѓаните да бидат информирани за своите права и обврски, но исто така, поголемата информираност им овозможува да бараат поголема одговорност од властите, поквалитетно да учествуваат во процесот на одлучување и да можат да пристапуваат лесно кон услугите што ги нуди општината.

tions, a list of documents and information which should be publicly announced, according to the relevant laws. According to the implemented research by the Center for Civil Communications, it is considered that perhaps the above mentioned contributed to be increased the “Active Transparency Index for 2018” in the ministries from the last year, respectively from 48% to 66% for 2018. The letter recommended municipalities do the same, but the results show a drop in the average score of all municipalities together, respectively from 41% in the last year to 39% for this year. Overall, according to this survey, the “Active Transparency Index for 2018” from 97 ranked institutions (ministries, government and all municipalities) has been slightly increased from 42,% to 43.5% (from possible 100 percent) and it is within “average” transparency.

ZELS submitted a letter to all municipalities with recommendations the following documents and information to be uploaded on their official web pages: Institutional Strategic Plan; Statute; Budget; adopted reports for the budget implementation; Audit report; Public Procurement Plan, with all amendments and supplements; Rulebook on internal organization; Organogram of internal organization; Rulebook on the systematization of jobs; list of the employed persons in the institution with their work position, telephone, e-mail address; consolidated texts of legal and by-law acts within the institutional competencies; forms used by citizens when submitting requests to the municipality; tariffs for fees, list of information with public interest, contact from a person in charge for information with public interest, as well as other documents and information.

According to the “Active transparency index for 2018”, the Municipality of Bitola secured a high score of 83.6% from the total 100 points on the determined points list, meanwhile second listed is the Municipality of Veles with score of 80.6%. On this occasion, the public relations adviser from the Municipality of Bitola, Cvetanka Ristevska presented to the colleagues from other municipalities the realized activities by her municipality, which provided the epithet - the most transparent municipality for 2018.

–“The citizens expect to receive all the information in a quick and simple manner, as well as to save their time as much as possible. Therefore, we should meet the citizens needs by publishing on the municipal webpage all important information about the municipal competencies, organization and performance, as well as ensure them the easiest way to find the person in charge of the area for which they want to be informed, provide opportunity to submit their own remarks and suggestions and to submit requests for obtaining quality and timely services” pointed out Ristevska in her presentation. She clarified that this way primarily respects the citizens’ right to be informed about their rights and obligations, but the greater information enables them to request the authorities for greater responsibility, to participate in the decision-making process in a qualitative way and to approach easily to the services offered by the municipality. –“Greater municipal transparency enables greater possibility the citizens to be involved in creating their priorities in



Присутните развија дискусија за актуелните состојби во нивните општини, генерално посочувајќи ја воздржаноста на поголем процент од општинската администрација, од различни одделенија, за јавно објавување на одредени податоци и информации. Беше посочено дека најголем отпор постои за објавување на податоци од областа на финансиите. Сепак лицата за односи со јавноста истакнаа дека постепено се зголемува свесноста кај вработените во локалната власт, дека граѓаните имаат право да бидат информирани за одлуките што се донесуваат во општината, за тоа каде се трошат нивните пари, какви планови има општината и колку од планираното е реализирано. Она што тие го посочија како поголем недостаток во одредени локални власти, беше непостоењето на стручни лица за односи со јавноста. Во многу општини оваа обврска им се доделува на лица кои имаат сосема други одговорности во општината. Исто така посочија дека се соочуваат и со недостаток на ИТ лица, кои би ги средувале и одржувале веб локациите, како и недоволниот интерес за инвестирање во надградувањето на општинските веб портали.

Од средбата произлегоа повеќе иницијативи. Првата беше во насока на обезбедување на поголема транспарентност на локалните власти, односно да се обезбеди единствена, унифицирана подлога за сите општински веб портали, каде потоа секоја општина ќе ги поставува потребните документи и информации од своето работење. Втората иницијатива беше позицијата на ПР лице да се воведо како задолжителна во систематизацијата на секоја општина, односно таа да претставува законска обврска, а третата произлезе од самиот концепт на организирање на работилниците на Мрежата на ПР лицата при ЗЕЛС, каде се изнесуваат и разменуваат најдобрите практики на локалните власти во оваа област, односно беше предложено средбите да се одржуваат во различни општини, каде општината –домаќин непосредно ќе ги презентира активностите во планирањето и воспоставувањето на комуникациите, со своите целни јавности и нејзините најдобри практики во областа на односите со јавноста.

the local government, which is actually one of the main goals of the public relations: providing mutual communication between the institution and its target public,” stressed out the public relations adviser of the Municipality of Bitola.

The participants discussed about the current situation in their municipalities, generally highlighting the restraint of a larger percentage of municipal administration, from different departments, to publicly announce certain data and information. It was pointed out that the greatest resistance exists for publishing data in the area of finances. However, public relations officials highlighted that the awareness of the employees in the local government is gradually increasing, and this related to the fact that the citizens have the right to be informed about the municipal decisions, the spending manner of their money, the municipal plans and which planned activities have been realized. They pointed out that the greatest disadvantage in certain local authorities was the lack of public relations professionals. In great number of municipalities this obligation is assigned to persons who have completely different responsibilities in the municipality. They also stressed out that they don't have IT people who would store and maintain their websites, as well as insufficient interest to upgrade the municipal web portals.

At the meeting were determined several initiatives. The first was aimed at ensuring greater transparency of the local authorities, respectively providing single, unified base for all municipal web portals, whereupon each municipality will provide the necessary documents and information from its operations. The second initiative was to introduce the position of the PR person as obligatory in the systematization of each municipality, respectively the same to be defined as legal obligation. Meanwhile the third initiative emerged from the organizational concept of the workshops of the PR Network of ZELS, where are presented the best practices of the local authorities in this area, there so it was suggested the meetings to be held in different municipalities, where the host municipality will directly present the activities related to the planning process and establishment of communications with their target public, as well as its best practices in the field of public relations.

НОВИ КАНДИДАТИ ОД ОПШТИНИТЕ ПРОСЛЕДИЈА ОБУКА ЗА СТЕКНУВАЊЕ НА ЛИЦЕНЦА ЗА ВОДЕЊЕ НА ПОСТАПКА ЗА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ

Во просториите на ЗЕЛС тренинг центарот, на 26 септември 2018 година, беше организирана обука за претставниците од општинската администрација заинтересирани за стекнување на овластување за водење постапка за отуѓување и давање под закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија. По објавувањето на јавниот оглас на почетокот на месец септември, од страна на Комисијата за следење на процесот на организирање и на спроведување на обука и испит за стекнување со лиценца, се пријавија вкупно 35 кандидати. Еден од условите за следење на обуката е кандидатот да достави потврда дека има статус на административен службеник од редот на раководните или стручни административни службеници.

Дел од пријавените кандидати за обука за прв пат ќе минат низ процесот за стекнување на оваа лиценца, а дел од прија-

NEW MUNICIPAL CANDIDATES PARTICIPATED AT THE TRAINING TO ACQUIRE AN AUTHORIZATION FOR CONDUCTING THE PROCEEDINGS FOR CONSTRUCTION LAND

On September 26th, 2018, in the premises of the ZELS Training Center, was organized training to acquire an authorization for conducting the proceedings for alienation and leasing of construction land, owned by Republic of Macedonia. After the public announcement released by the Commission for monitoring the organization and implementation process of the training and exam for acquiring a license, at the beginning of September, a total of 35 candidates applied for the same. One of the conditions for participating at the training is the candidate to submit a certificate for his status of an administrative officer from the ranks of managerial or professional administrative officers.

Some of the applicants will go through the process of obtaining this license for the first time, meanwhile the other applicants will be recertified due to the expiration of the legally prescribed term for the validity of the license, for

вените треба да се ресертифицираат, поради истекувањето на законски предвидениот рок за важност на лиценцата од пет години. Присутните се запознаа со сите законски одредби за спроведување на постапката за отуѓување и давање под закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија, а имаа можност и практично да минат низ целокупниот процес на електронско пријавување, надавање и следење на процесот.

Оваа година во месец март, Министерството за транспорт и врски, му го предаде правото на ЗЕЛС на трајно користење, управување, одржување и понатамошна тековна надградба на информацискиот систем, поставен на интернет страницата www.gradezno-zemjiste.mk. ЗЕЛС ја доби хардверската инфраструктура, но и самиот софтвер, преку кој се спроведуваат сите постапки за отуѓување или давање под закуп на градежно неизградено земјиште, сопственост на република Македонија, по пат на јавно надавање и по пат на непосредна спогодба, кои се утврдени во Законот за градежно земјиште. Досега овој систем го користат 46 општини, кои ги исполниле законските услови и се стекнале со правото да управуваат со државното градежно земјиште. Еден од овие услови е општината да има лиценцирани лица од својата администрација, кои ќе ја спроведуваат постапка, а кои претходно следеле обуки и го положили испитот за добивање на лиценцата.

Лицата кои ја проследија обуката ќе имаат можност да го полагаат испитот и тоа теоретскиот, а потоа и практичниот дел, што ќе се реализира кон крајот на следниот месец во просториите на Испитниот центар на Правниот Факултет „Јустинијан Први“ при Универзитетот „Свети Кирил и Методиј“, Скопје. Кандидатите кои ја проследиле обуката ќе бидат навремено информирани за точните термини за полагање.

five years. The attendees were acquainted with all the legal provisions of the proceedings for alienation and leasing of construction land owned by Republic of Macedonia, as well as they had opportunity to practically go through the entire process of electronic registration, bidding and monitoring of the aforementioned proceedings.

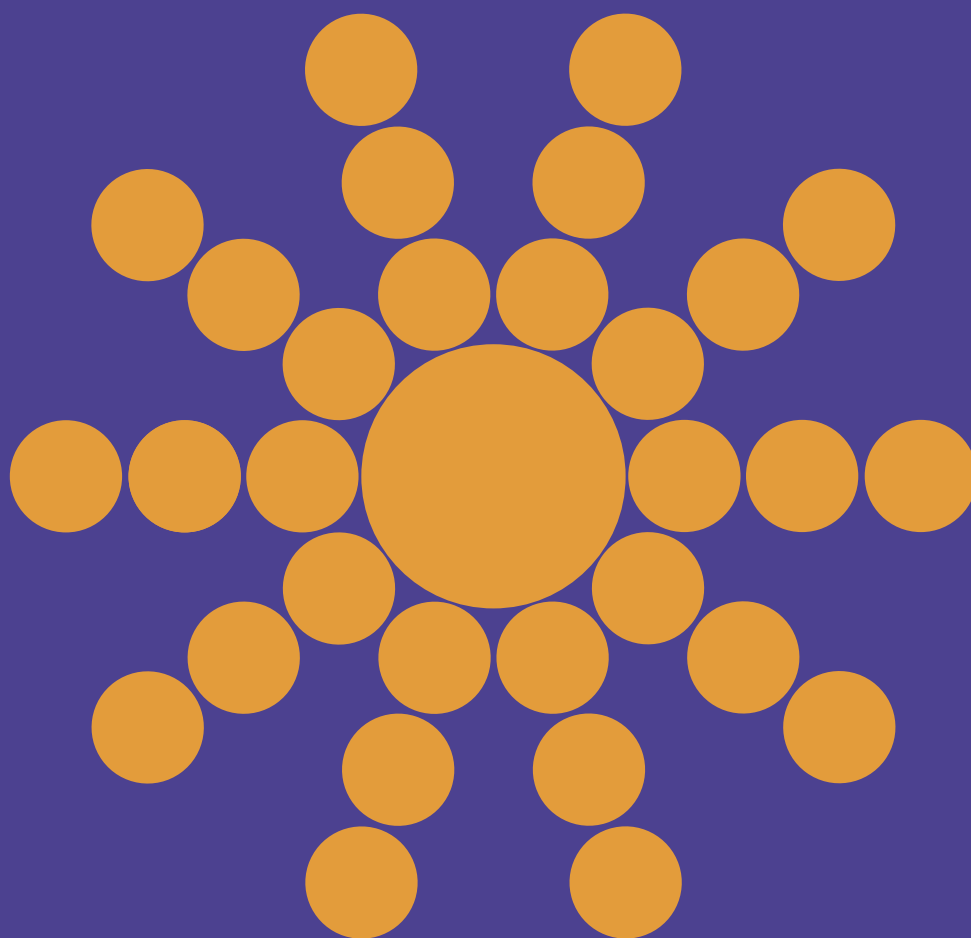
This year, in March, the Ministry of Transport and Communications handed over to ZELS the right for permanent application, management, maintenance and further upgrade of the information system, posted on the website www.gradezno-zemjiste.mk. ZELS received the hardware infrastructure and the software through which are established the overall procedures for alienation or leasing of unconstructed construction land, owned by the Republic of Macedonia, by way of public auction and direct agreement, stipulated by the Law on construction land. So far, this system is used by 46 municipalities, which have fulfilled the legal requirements and have acquired the right to manage state-owned construction land. One of these conditions is that the municipality should have licensed persons in the administration to conduct the aforementioned proceedings. These persons should have previously followed the trainings and passed the exam for obtaining the license.

The persons who followed the training will have opportunity to take the exam, respectively the theoretical and then practical part, which will be realized at the end of the next month, in the premises of the Examination Center of the Faculty of Law „Iustinianus Primus“, at „St. Cyril and Methodius“ University in Skopje. The candidates who followed the training will be timely informed about the correct terms of the exam.



ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ASSOCIATION OF THE UNITS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA



КОНТАКТ ИНФОРМАЦИИ:

тел. +389 (0)2 30 99 033 | факс: +389 (0)2 30 61 994
ул. Копенхагенска бр. 5, п.фах 32, 1000 Скопје, Република Македонија
contact@zels.org.mk | www.zels.org.mk

CONTACT INFORMATION:

tel. +389 (0)2 30 99 033 | fax: +389 (0)2 30 61 994
St. Kopenhagenska, No. 5, P.O. Box 32, 1000 Skopje, Republic of Macedonia
contact@zels.org.mk | www.zels.org.mk